

Adjikar vodinipe e Svedska

Soisibe

Vlada hem drzavni uredi	3
Premier hem ministarja	3
Adjikar e vlada cerela buti	3
Adjikar e vladakoro uredi cerela buti	4
Uredi drzavne aktivnost	4
Phuvjake Ustanove	6
Proracunski proces	7
Zakonodavni proces	7
Svedsko socialno modeli	9
Demokratsko sistemi hem slobodna izborja (biriba)	9
Svedsko administrativno modeli – trin nivoja	9
Svedsko ustav	10
Manusikane (ljudska) prava	11
Jednakost (jekhipe)	11
Publiciteti	12
Zastupniko	12
Revizija phuvjakiri	13
Svedska ko sveto	14
Svedska hem Evropska Unija (EU)	14
Svedska hem Ujedinjene Nacije (UN)	14
Nordijska saradnja	15
Tari Svedsko	16
Kontakt	16

Adjikar vodinipe e Svedska

Vlada hem o drzavno uredija

Premier hem ministarja

E Svedska vodinipe taro 2010 bers taro strane manjinske vlade burzoaske e predstavnikonsa so isi len star stranke: Umerena stranka, Centar stranke, Hrisansko demokratsko hem Liberalna stranke. Ki vada isi Jek primjeri hem 23 ministarja, so svako isile pi buti hem po odgovornost.

Adjikar e vlada cerela buti

E vlada kontrolerini e Svedska hem tani jek motori kova cerela hem promeni o zakonja hem saj ko adava nacin te uticini ko razvoj drustva ki celina. E vlada tani odgovorno aso parlamenti hem mora te ovel len podrska taro parlament te saj te vodini pi politika.

E vlada kontrolerini o kraljevstvo, so znacini da e vlada uklucime ko:

- te pregledini o zakon ko parlameti
- cerela odluke parlamentarne
- odgovorno tane za budzeti kova o parlamenti odlucindja
- predstavini e Svedska ki Evropska unija
- cerela sporazum e avere phuvjencar
- kontrolerini e buti e vladakiri
- odlucinena o pojedinim upravnim stvarima, sar nijek aver agencija soj odgovorna.

Promene so e vlada mangela te menini formulisini ko predlog, vicinenape propozicije, so delape za vladu te odlucinipe. Hem e vlada isto dela hem cerela predlog za drzavno budzeti.

Ked o parlament odlucini ko jek pucibe, na primer uvezi jek nevo zakoni taro drzavno budzeti, onda e vladakoro zadatko te cerel e odluka taro parlament. Ako jek nevo zakoni znacini so o gradjani dobinena nevo pravo hem obaveze onda dalje neve zadaci dobinena adija ustanova soj tani odgovorno za adava pitanje (pucibe).

Zajednicka odluke

E vlada odlucini zajednicka odluke ko sa e phuvjake pitanja ko sastanci-kabineta kova iceripe svako kurko. Naj hari mora pandz ministarja te oven prisutna te saj e vlada te anel odluka. Vladakiri odluka tani formalno paluni stanica za adava baro odlukakoro procesi. Cesto angleder jek odluka tari vlada cerena o sluzbenici vise masekija buti adaleja. Ponekad saj jek predmet te uticini vise phuvjake odgovornost. Ko akava slucaj, zajednicko pripreminipe akava taro olengere zaposlime manusa. Sa o ministarja mora te oven ko dogovor kotar odluka angleder te resenpe ko sastanko-kabineta.

Adjikar e Vlada Ureda cerela buti

E vlada ureda tani jek ustanova koja funkcujini sar jek stab hem podrzini e vlada te vodini e Svedska hem olakiri politika. E vlada ureda cerla o premier, departementija hem administrativna buca (poslovi). O kabineti isi le otprilike 4500 zaposlime, hem oko 200 politicka regruterome. Posle ked promeni pe o valst iklovena o politicka imenovana dok o politicka regrutirime isi len dalje po zaposlenje.

Premier vodini e buti e kabinetesiri hem odgovorno tano za koordinaciju politike Svedske EU. O premier tano sefo asi celo vlada. Ko svako departementi isi jek dji o trin ministarja, kova jek olendar tano direktor (glavno) ministarstva. Sektor za upravljanje menadzer uprave tano sluzbeniko isto.

O zvanicnici ka pomozinen e vlada te ikalen dokumentija (lila) hem predlogija aso razna odluke e vladakere hem te istrazujinen domaco hem internacionalno karakter. Jek taro naj bare zadaci ukljucinena zakonodavno proces hem budzeti. O zvanicnici isto cerena kontrole aso vladina agencije kova perena ko svako departementi.

E buti so cerelape ki Evropsko Unija (EU) uticini ko sa o departementija hem sa o sluzbenici taro sa o departementija prestavinena e Svedska ki EU hem pripreminena puciba aso EU-sastanci.

E Svedska isila oko 100 phuvjake ustanove ko inostranstvo. Ustanove ko inostranstvo tane amare ambasade, reprezentacije, delegacije hem konzulatija. Zajedno sa otprilike 400 pocasna konzulataja cerena on strano reprezentacija.

Vladina kancelarija za aktivnosti

Sef za svako departement tano jek ministar. Ko departement saj te oven vise ministarja nego departament-sefo. Onda on isi len odgovornost za nesave vazna pucibe. Svako ministar isi le zaposlime politicka sluzbenici, na primer drzavno sekretari, politicka savetnici hem sekretari za medie.

Ki vlada sa e buti cerelape ko jek departament taro naj pase saradnici vlade, phuvjako sekretari. Ko svako departement isi jek podsekretar kova tano odgovorno za vlade upravnim stvarima rukuinipe ko jek odgovorno nacin sar jek pravo menadzer zaduzime za dizajn predlozenih zakona hem popisa. Vecinom rada valde pripreminena o sluzbenici hem razna jedinice ko departementi:

Ministarstvo za te phuvelpe ki buti

Ministarstvo za te phuvelpe ki buti isi len sljedeca odgovornost: zivotesiri-bucakiri politika, trzisno-bucakiri politika, politike integracije, pitanja diskriminacije, manusikane (ljudska) pravila ko nacionalno nivo, svedsko drzavljanstvo hem politika za nacionalne manjine.

Ministarstvo finansija

Ministarstvo finansija isi len akala odgovornost: ekonomsko politika, drzavno budzeti, poresko politika, pitanja finansijskog trzista, pitanja kockanje, internacionalno ekonomsko saradnja, preduzece kova e phuv iceri hem opstinsko finansija hem zakoni.

Ministarstvo odbrane

Ministarstvo odbrane isi len sljedece odgovornost: ukupno odbrana, zastita hem spremnost za nesrece, spremnost za krizu, internacionalno pomoci ki sloboda, internacionalno pravo ko oruzana mariba (sukobija) i sigurnosna puciba.

Ministarstvo prav

Ministarstvo pravde isi len sljedece odgovornost: ustavima i zakonima ko krivicnom pravu, gradanskog pravo i parnice, pravosuda, imigracije hem azila, Poslove milosti ko krivicnim predmetima, demokratije politike hem potrosacka puciba.

Ministarstvo kulture

Ministarstvo kulture isi len akala odgovornost: kultura hem kulturakere uslovija, kulturne bastine, media, film hem sport.

Ministarstvo za seoske poslove

Ministarstvo za seoske poslove isi len akala odgovornost: poljoprivredna hem ekoloska problemija ki poljoprivreda, seosko razvoj, sumarstvo, ribarstvo hem akvakultura, stada, samengoro puciba, dobrobiti zivotinja hem zdravlje zivotinja, maro, lov i zamki, hem po baro obrazovanja hem istrazivanja ko poljoprivredno znanosti.

Ministarstvo životne sredine

Ministarstvo za zaštitu životne sredine isel sljedece odgovornost: jek netoksične životne sredine, klima, okeana, pani, bioraznolikosti, ocuvanje, sistem zaštite životne sredine, internacionalne ekoloske reziklaza, nuklearne sigurnosti hem zaštite taro zracenja, okolnog zakonodavstva, ekoloske tehnologije hem istrazivanje okoline.

Ministarstvo industrije

Ministarstvo isel sljedece odgovornosti: regionalni rast, energije, transport hem infrastrukture, IT hem postanske poslove. Nadleznosti industrije tani poslovanja poduzetnistva, konkurentnost hem sukar te funkcionerini trziste i potreba istrazivanja inovacija.

Zdravstvo hem socijalno puciba

Ministarstvo zdravlja isel sljedece odgovornost: zdravstva (sastipe), javnog zdravstva, prava cavorengoro, manus sa invaliditetom, nega o starima, socijalne usluge, zdravstveno osiguranje, penzija, javna uprava, stanovanje, izgradnju veru zajednice.

Ministarstvo skolovanje

Ministarstvo skolovanje isel sljedece odgovornost: predskolsko hem skolsko, visokom hem visom, istrazivanje, skolovanje barendje (odraslih), obrazovanje za mentalno retardirane, svedski za strance, narodno obrazovanje, omladinske politike hem politika civilnog drustva.

Strani departement

Strani departement isel sljedece odgovornost: vanjske i sigurnosne politike, globalne razvojne pomoci, trgovinske politike, pomoc aso svedjanja ko inostranstvo, internacionalno pravo hem internacionalno ljudsko pravo, kontrole izvoza naoruzanja, internacionalne saradnje sa phuvja, sar soj e trgovina pomozini e Svedska.

Osim o departementija isel jek globalna organizacija:

Ured premijera

Ured premijera tano odgovorno aso usmjeravanje i koordiniranje rada kabineta hem odgovorno tano asi koordinacija svedske politike EU. Premier ukljuceni premiera hem ministar unije.

Administrativna (buca) poslovi

Administrativna buca tane jek zajednicki resurs uredi vlade hem odgovorno tano za ukupna puciba upravljanja odjela. Adava znacini promjene i obovne

u kabinetu, finansija vlasti, radnih odnosa, zaposljavanja, IT podrške, biblioteke, arhivi i registra, hem informacije hem komunikacija.

Phuvjake Ustanove

Za svako departementsko odgovornosti pripadini nesave phuvjake ustanove kola pripreminena o zakonja hem cerena adala aktivnostija koja e vlada odlucindja. Imigracija hem porezi tane nesave taro primerja phuvjake ustanove.

Svako bers e vlada odlucini te odvini za sa o phuvjake ustanove. Ate pisini save cilja e ustanova isila sa ple poslovanje hem kozom pare saj te trosini. E vlada znaci isi la dosta baro mogucnost te kontrolirini e ustanoven, ali on na sminena te kontrolirinen sar e ustanova pripreminena zakon jeli sar odlucinena ko pojedino slucaj. O ustanove odlucinena kokori hem raporte-rinena aso departementija. Ko but phuvja isi len o ministarja moc direktno te odlucinen olengiri buti. Ki Svedsko na postoinena esavke mogucnostija. Akava vicinipe obicno zabrana vlade ministarstva.

E vlada tani odgovorno za kas te civel te oven sefija (generalni direktor) ko ustanove. Trenutno akana isi oko 350 phuvjake ustanove.

Budjetsko procesi

E buti so cerelape za phuvjako budzeti tano baro proces kova pocini vise taro bers dive angleder te pocini o finansisko bers . O proces pocini ko decembar e ministarstvo finansija predstavini prognoze ko nacionalno ekonomia za vladu. Ko mart iceripe rasprava phuvjako budzeti. Glavno fokus za bersa so avena sadrzinipe ko budzeti za prolece (anglo nilaj) kova delape za parlamet ko april.

Ko prolece (anglo nilaj) hem ko nilaj nastavinipe e buti ko departementi hem e vlada dela predlog za phuvjako budzeti za adava bers so avela aso parlameti ko septembar.

Dok e vlada smatrini dali te lel o budzeti o departementi ikali o lila za ustanove. E vlada odlucini o privsavanje vlastima angeder e nova godina.

Zakonodavni procesi

E Svedskako parlamenti odlucini neve zakonja. E vlada inicirini vecina zakonska predlogija. Oko 200 zapisija e vlada dela za parlamet svako bers. Nesave olendar predlozinena neve zakonija, dok avera predlozinena zamene hem dopuninena postoime zakonja.

Istrage hem odbori

Nesave puciba so cerela e vlada buti olencar po phare nego avera. Ko adava kontekst e vlada saj te civel posebno istrazitelja (jek osoba) jeli komisija (jek grupa manusa) te istrazinen o slucaj. E vlada tag odpisini o zadatko direktive za istrazitelju jeli odbora. O zakljucci cedelape ko jek raporti hem ovena javna hem dostupna.

Ked e vlada mangela te uvedini nevo zakoni, cesto cerelape adjikar:

1. Jek phuvjaki komisija chivelape te istrazinen o slucaj. Jek komisija jeli jek manus dobini zadatko te ispitini o mogucnost so e vlada mangela te sprovedinen. Ko okvirno mandati delape direktivama odbora.
2. Ked e istraga zavrtime o istrazitelj jeli o komitet dela izvestaj.
3. O izvestaj bicalpe ko mesime ustanove, organizacije, opstine hem avera intresentija kola saj te den ple primedbe, vicinipe odgovorja. Ako but ispitanici tane negativna e odluka saj te ovel te na nastavinipe ko pitanje jeli te pokusinipe te anelpe aver resenje nego so adava o isipitivanje prvo andja.
4. O izvestaj isto bicalpe ko vece za zakonodavstvo da recenzije prave aspekte.
5. E vlada posle pisini jek predlog parlamentu o zakonima.
6. Jek taro parlamentarno odbori saj te del po komentari u vezi predloga (izvestaj komisije.)
7. O parlamenti glasini aso predlog zakona. Ako prihvatinipe onda nevo zakoni tano prihvatinipe ko svedsko kodeks statuta, SFS.

Nesave zakonja uvezi Svedska cerelape ki Europske unije. Nesave zakonja kola resinipe ki EU vazinena direktno ki Svedska bez o parlamenti te odlucinen ko adava puciba.

Svedsko socijalno modeli

Demokratsko sistemi aso slobodna izborja

E Svedsko tani jek demokratija sa parlamentarnim oblikom vlade, kova znacini da sa o javno vlasti avela taro manusa. O zakoni anelape ko parlament sa 349 clanova kola ovena birime taro manusa svako starto bers. Palo svako izborja o predseniko dela predlog za nevo premieri. O premieri ovela civdo taro parlament hem dobini buti te formerini vlada. E vlada vodini o premieri hem on vodinenena e Svedska.

Formalno e Svedska tani ustavna monarhija so isila kralj Carl XVI Gustaf sar sef drzave. Monarh isi la simbolico sefo drzave funkcujini sar gotovo iskljucivo ceremonijalne druznosti.

Ked iceripe izborja isi len e Svedskake evta milionja pravo glasa, prilika te ucestvujinen hem te uticinen kola ka prestavinen e manusen ko parlament, sredska skupstina hem ki opstina.

Te saj te glasine ko trin selekcije valani te phere 18 bers naj kasno ko dive izbora. Osim adava postoini posebna pravila:

- Te saj te glasine ko palamentarnim izborima valani te ovel tut svedsko drzavljanstvo, hem te ove jeli ijan angleder registririme ki Svedska.
- Te saj te glasine ko izborima lokalne samouprave valani te ovel tut svedsko drzavljanstvo jeli:
 - Te ove drzavlani ko jek EU drzava jeli ki Island hem ki Norvesko hem te ove pisime ki opstina/sredskog veca, jeli
 - Drzavnljanstvo bilo ki savi phuv osim adala soj djende upre hem te ove registririme ki Svedska naj hari trin bers uzastopno hem ijan registririme ki opstina/sredskog veca.

Osim te glasine isi avera nacinja sar saj te uticine ki svedsko politika. Nesave primerja tane te druzine tut ki politicko stranka, te de komentarija ki komisija hem ko raportija taro izvestaj hem te ove ko referendum.

Svako panzto bers isto odrzinipe izborja za Europski parlament, jedino institucija EU koja direktno birimi. Sare kola tane drzavljanja drzave clanice Europske unije hem registririme ki Svedska isiminena te glasinen.

Svedsko administrativno modeli – tri nivoa

E Svedska vodinipe ko tri nivoa: ko nacionalnom, regionalnom hem lokalnom nivou. Osim adava avela isto o europskom nivou.

Nacionalno nivo

O parlament kova isi le moc te anel zakonja, predstavini e manusen ko phuvjako nivou. E vlada vodini e Svedska preko so on inicirinena e parlametarno odluka hem dena neve zakonja hem dopune. Te saj e vlada te dobinen pomoc ki buti isi len ured vlade kabinet hem o phuvjake ustanova.

Regionalno nivo

E Svedska tani podelime ko 21 okrugija. Svako okrug isi len phuvjako regionalno vlasti, sredske odbori. Nesave avera phuvjake ustanove isi len aktivnosti ko regionalnom hem ko lokalnom nivou. Isi 20 sredska oblastija. On tane politickih skupstine kova o narodo birindja. Glavno zadatko so isi le o Sredsko vece tano zadatak zdravstvo. Ko sredska oblastija pokrivanena ista geografska podrucja (sa jek izuzetkom) hem odolese obicno dikelape kao zajedno regionalnom nivou. Naj baro upravno tijelo tano Gdradsko vijece jeli Vijece za regionalnu. Zakon lokalne samouprave ureduju podrucje vijeca aktivnosti, ali isto postoini prostor za samoupravu, odnosno te odlucinipe ki svako opstina, sredski region ukljucime ko sektori.

Lokalno nivo

E Svedska isi la 290 opstine. O opstine tane odgovorna aso komunalne usluge so isi kaj amen besa. Maskar olengere glavna zadaci tane predskolsko, skole, socialne usluge hem phure. E opstina vodinipe taro politicarja kola ule birime taro narodo. Naj baro upravno tijelo tano Gradsko vijece. Zakon lokalne samouprave vodini o aktivnosti opstine, ali isto ko regionalno nivou postoini prostor za samoupravu.

Evropsko nivo

E Svedska pratini propisima EU hem tane ate ko proces kote neve zajednicka pravilja ovena sastajime hem odlucime. E vlada predstavini e Svedska ko Vece Evrope hem ki Evropsko unija, kola cesto vicinenape Vece ministara jeli Vece kola uspostavinena o drumo za razvoj hem koordinaciju politike Svedske EU.

Svedsko Ustav

Ustav tane po bare taro sa avera zakonja hem nijek aver zakoni nasti te prekursini protiv ustav. On isto nasti tako lako sar avera zakonija te promenipe. Jek promena cerelape jedino ako o parlament duj puca isto odluka anela ko duj razlicita vreme. Ko vreme maskar o odluke dodatno isto valani te ovel te iceripe izborja.

Ustav zabinutost upravljanja hem demokratije, sukcesije, sloboda izrazavanja hem sloboda stampe hem avera osnovna prava hem sloboda:

- Zakoni taro 1974 sadrzini temeli svedskog sistema vlasti, sar valani e vlada te cerel buti, Kola pravilja hem sloboda e svedskake manusa isilen hem sar iceripe izborja za parlament.
- 1810 zakon o sukcesiji uredini sar naslijedini svedski tron, znaci ko te ovel kralj jeli kraljica.
- 1949 sloboda uredbe press sadrzini odredbe sloboda stampe hem sloboda pristupa javna dokumentija.
- Ustav taro 1991 regulisini izraz slobode ki televizija, filma hem neve slicno medija.

Ljudska prava (manusikane pravilja)

Odgovornost za manusikane (ljudska) prava te na phagenape tane o parlament, vlada hem celo drzava, regionalnih hem opstinckih operacija. E vladaki dugorocno cilj tano te osigurini but postovanje aso ljudska prava ki Svedska.

Ki Svedsko zastitime o ljudska prava hem ustav hem avera zakonja hem propisija. Isto e Evropska konvencija vazini za zastitu ljudskih prava hem osnovnih sloboda zakona ki Svedsko taro 1995. Isi isto avera internacionalna sporazumja maskar o phuvja kola icerenape ko manusikane pravilja.

E Vladaki buti te zastitini o ljudska prava uticini e nacionalne politika hem e spoljasnjo politika ko sa o delja. E phuv, opstina hem avera valani:

- Te osigurinen da temelj slobode ovela postouime, sar e sloboda izrazavanja, sloboda informacije hem sloboda okupljanja.
- Te stitinipe manusen taro losnipe, sar naprimer maribe, hem zatvori.
- Te osigurinen osnovna potrebe sar naprimer potreba stanovanje hem obrazovanje.
- Suzbijanja diskriminacije protiv osoba na osnovu seks, nacionalnosti, vera jeli avera vere, invalidnosti, seksualne orijentacije, bersa, hem rodnog identiteta hem izrazavanja.

Jednakost

Ki Svedsko isi bari tradicija te cerelpe buti sa pucibe ravnopravnosti. Ravnopravost znacini da o djuvla hem o mursa isilen jednaka prava hem mogucnosti ko sa o tacke ko zivoti, na primer ko trziste rada, zajednicko odgovornost ko cher hem ko chave hem ekonomska jednakosti. Jek vazno bers ine 1921 ked o djuvla dobindje pravo te glasinen. Taro teg but reforme khudje hem zakonja uvedindjape.

Snaga hem utjecaj

Taro maskar 1960 bers vise djuvla khuvena posigate ki buti, hem avdije o djuvla cerena buti ki isto mera sar o mursa. Ali ipak maskar o djuvlja hem

mursa o moc izgledini razlicito ko razlicita deo tari drzava. E politka tani jedino taro buca kote najvise ravnomjerno uravnotezene. Ko parlameti khudje 45 posto djuvlja a 55 posto mursa. Ko avera podrucjija sar naprimer nauka, kulture, mas medija, Svedske crkve hem poslovnih ate o djuvlja manje ko bare pozicije. U poslovnom mursikano dominacija naj baro, ako so cerdjape nesave promene ko zadnja bersa.

Publiciteti

Princip javnosti

O princip transparentnost znacini so e vlada, parlament hem okola odlucime opstinska aktivnostija kozom god valani te oven phravde. Te saj te osigurinipe transparentnost ki buti, onda ulo javnogpristup dokumenta khudja ko jek taro temelji ko zakoni, slobodna medija.

O princip javnosti dela svakonese pravo pristupa javnim dokumentima. Dokumentija kola preminenape jeli bicalipe tari vladinih ureda hem avera ustanove, naprimer lila, odluke hem istrage tane obicno javna. Osnovno pravilo tano da sa o lila so avena valani te registrerinenpe ki ustanova kova prihvatini.

Podsetnike hem nacrti obicno na smatrinipe sar javna dokumentija. Ako mangena te djanen save dokumentija isi ki jek ustanova jeli mangena te dobinen len onda kontakterinen e ustanova.

Princip javnost isto znacini da o sluzbenici hem avera kola cerena buti ko drzavna hem lokalni upravi isi len zvizduk puhanje. Adava znacini so on isi len pravo te motoven amendje stvarja kola inace tane tajna, osim za nesave detalje, za naprimer ki medija, bizo te oven kaznime adalese hem bizo e buti te saznaini ko dindja e informacija.

Zastupniko

Jek vazno funkcija da te garantuini transparentnost javnog sektora tano sistem o zastupniko, akava koncept proserindjape ko nekoliko avera phuvja.

E Svedska isi la sljedece sluzbene zastupnici:

Pravno zastupniko (JO) – ili parlamentarana sluzbenici sar soj tane poznata – birime taro parlament te saj te kontrolirinen e ustanoven hem olengere sluzbenikon dali pratinena o zakonja hem o propis ki pli buti.

Drzavni tuzilac (JK) Isi le glavno zadatko aso ustanove hem ko sudo ko anav e vladace, kova prdstavini e drzava ko parnicko postupko anglo sudo, resavanje potrazivanja tari drzava, ovela tuzioci ko stampi i sloboda izrazavanja hem ovela pravnih savetnika vlade.

Potrosaca agencija (KO) branini intrese potrosaca protiv preduzecej ko sudo. Glavno zadatak KO tano te kontrolerini da o kompanije pratinena o zakonja, ugovorni zakona, zakona o sigurnosti proizvoda hem udaljenost prodaja zakona.

Diskriminacija agencija (DO) osigurini da zakon protiv diskriminacija pratinipe.

Predstavini e cavoren (BO) Predstavini e cavoren hem prava hem intresija terne manusengo preko konvencije UN- cavorengoro pravo.

Cavengo hem ucenikengo predstavniko (BEO) isi len zadatak te zastitinen e caven hem e ucenikengoro pravo, preko skolsko zakon.

Revizija phuvjaki

Ustavni odbor, KU, tano odbor skupstine kova pregledinena duznosti ministara hem rukovanje vlade poslova. Isto pripremini KU slucaja kola ukljucinenape na primer temeljnih zakona, zakona o parlamentu hem izbor revizora.

Nacionalni ured za reviziju, kova tano jek ustanova teleder e vlada, pregledini drzavna ustanove hem biznisja hem kontrolerini dali pratinena direktiva, pravila hem popisa dali resena ko po uslov, znaci adava dali e vada hem avera ustanove cerena pi buti.

Nesave phuvjake ustanove tane regulatori, on isi len zadatak te kontrolirinen aktivnosti. E drzava razmaterinena hem podrzini adava okrugija vece, regionsko hem opstinsko buti. Skolsko inspekcija tani esavki regulator kola cerena inspekcija ki skola, tebi saj te osigurinen pe da e skola pratini o zakonja hem o propisija.

Svedska ko sveto

Ko takt globalizacije hem članstvo ko EU e Svedskaki buti internacionalno hem Evropsko povecindjape. Sa o departementija ukljucime aktivnosti ko EU, pripreminena Svedskake pozicije hem pratineena pitanja hem ciljevija Evropakere sudosere pravde.

Svedska hem Evropska Unija (EU)

Taro 1 januar 1995 e Svedska tani clani EU palo nacionalno glasanje 1994. O članstvo znacini da e Svedska ucestvujini ki buti EU hem isi len prilika te uticinen ko odluke.

E Svedsko acola za akana dalje van avri ekonomske hem monetarne unije, EMU, kova znacini da o phuvja ki clanica isi len euro sar zajednicko valuta. Ko septembar 2003 ine referendum odrzime dali e Svedska valani te khuven ki unija valuta. O rezultat ine da 55.9 posto biraca phendje na.

Oko 1200 svedani cerena buti ko EU. Jek deo olendar predstavinena e Svedska hem svedska intresija dok avera tane ko razna polozaja ko uprave EU, sar soj e Evropska komisija.

Sveska hem o UN (Ujedinjene Nacije)

E Svedska uli clan Ujedinjenih nacija, FN, 1946, jek bers palo so e organizacija formerindjape. Taro tega akivno ucestuvujinena ko Ujendinjene nacije hem adava tano jek vazno deo Svedske spoljasnje politike.

E Svedsko vlada, sa jek bari podrska ko parlament, dikhela e saradnja sa UN sar jek naj vazno instrumenti te bavinen pe sa svetska pitanja opstanka. Akava zadatko zahtevini jek zoralo UN, hem jek pase saradnja sa lokalna organizacija, disave phuvja hem civilnog drustva ko celo sveto.

Taro 1960 e Svedska ucestvindja ko nekoliko mirovnih operacija UN. Vise taro 70 000 svedjanja sluzindje ko operacije UN bersenca hem but svedjanja cerdje buti sar posrednik UN:a.

E Svedska tani aktivno ko sirokom rasponu rada UN-a. E phuv ine masakar inicijatori glavno za puciba. Ukinindjape e smrtno kazna, prava chavengo, ukinindjape aparthejd, konvencija protiv mucenja, kao isto podrucjima za razoruzanje, okolis hem antidroga tane primerja pitanja kola e Svedska bavinipe. E svedska isto tani jek taro najbare donatorja za razna UN organa ko okviru multilateralnih razvojnih saradnje.

Nordijska suradnja

Adala formalna saradnje izmedu nordijskih phuvja tane medu naj purane hem naj bare regionalne saradnje ko sveto. E politicka saradnja tani ko zajednicko vrednost hem mangela te postigninen rezultatija kova igari ko dinamicno razvoj hem povecini o strucnost hem konkurentnost nordijske regije.

Nordijski Savet

O Nordijski savet formerindjape 1952, isle len 87 clanja saveta tari Dansko, Finsko, Norvesko, Svedsko, Farski Otoci, Grenland hem Åland. O clanovja besena ko ple drzavake parlamentija, predlozinipe tari pli partija hem ovena birime taro parlament. Direktna izborja za Nordijski savet na postoini.

Nordijski savet ministara

Nordijski savet ministara formerindjape 1971 hem nordijski vlade. Vijece ministara tano, bez obzira o anav, na jek nego nekoliko ministarja. Nekoliko Nordijska ministarja isi len sastanak ko Vece ministara nesave par puta ko bers dive. Izuzeci tane o spoljasnja buca hem odbrane ministriji, kola tane van Nordijski savet ministara. Naravno adava na znacini da akala Nordijski ministarja na resenape.

Tari Svedsko

Glavno diz (kapital): Stockholm

Manusa (populacija): Isprilike 9,6 milijonja manusa

Chib: Svedski, priznajime nacionalna manjine, finski, samiski, meänkieli, romani chib, jiddash

Vlada: ustavna monarhija, parlamentarna demokratija

Parlament: izbirime jednodomno tano o parlament sa 349 clanova.

Than (povrsina): 450 000 km², trito naj bari phuv ki zapadno Evropa

Pare (valuta): Krune (SEK)

Po vise informacija:

www.regeringen.se (svedski) www.government.se (engleski)

www.sweden.se

Kontakt

Telefoni

Kancelarije Vlade zupcanika: +46 8 405 10 00

Posta

Sa o departementija (osim ministarstva vanjskih poslova): 103 33 Stockholm,
Ministarstva vanjskih poslova: 103 39 Stockholm

E-posta

Dik www.regeringen.se

**Svedski
Vlada uredi**

SE-103 33 Stockholm, Sweden

Produkcija: Vlada uredi, Svedska, Stockholm 2014